ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ — ΤΟΥ ΣΑΙΝ-ΝΤΕΝΙΣ

Η ΠΕΡΗΦΑΝΗ ΜΗΤΕΡΑ

ΓΙΑΤΙ ἄραγε ἡ ἀδελφή μου θέλει τόσο πολὺ νὰ πάρω μιὰ κυρία γιὰ νὰ μοῦ κρατάη συντροφιά;... Αὐτὸ τὸ ἐνδιαφέρον της μοῦ προξενεῖ μεγάλη ἀπορία, γιατί, ἀπὸ τότε ποὺ πῆρε τὸ μέρος τοῦ γυιοῦ μου ἐναντίον μου, ἡ σχέσεις μας δὲν εἶνε διόλου φιλικές. Οὔτε βλεπόμαστε πειά. Τί σημαίνει λοιπὸν τώρα τὸ στοργικὸ αὐτὸ ἐνδιαφέρον της; Μήπως φοβᾶται γιὰ τὴν ὑγεία μου ἢ μήπως ἡ μοναξιά μου τὴν κάνει νὰ λυπᾶται; Ὡς τώρα πολὺ λίγο ἐνδιαφέρθηκε γιὰ ὅλ' αὐτά· ὥστε μπορῶ πολὺ λογικὰ νὰ φαντάζωμαι πὼς ἐγὼ παίζω δευτερεύοντα ρόλο σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι καὶ ὅτι μᾶλλον θέλει νὰ τοποθετήση κάποιο πρόσωπο σὲ μιὰ καλὴ θέσι.

Ἂν δέχτηκα τὴν πρότασι αὐτὴ τῆς ἀδελφῆς μου, τῶκανα γιατὶ ἀληθινὰ αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκη κάποιας συντροφιᾶς. Νὰ λοιπόν, ποῦ κατάντησα! Νὰ ζητήσω κοντά μου μιὰ ξένη!... Ἂν ἡ ξένη αὐτὴ εἶνε ἔξυπνη, συμπαθητικὴ καὶ μὲ καλὴ ἀνατροφή, ἡ παρουσία της θὰ διασκεδάζη λίγο τὶς θλιβερές μου σκέψεις. Ἡ ἀδελφή μου λέει πὼς ἔχει ὅλες τὶς χάρες. Θὰ τὸ ἰδοῦμε αὐτό, καὶ πολὺ γρήγορα μάλιστα.

Ἡ νεαρὴ αὐτὴ κυρία δεν θέλησε ν' ἀποχωριστῆ ἀπ' τὸ ἀγοράκι της. Τὸ μικρὸ εἶνε τριῶν ἐτῶν, καὶ θὰ εἶνε φυσικὰ ζωηρὸ καὶ ἄτακτο σὰν ὅλα τὰ παιδάκια τῆς ἡλικίας του, ὥστε θὰ μποροῦσα νὰ μὴ δεχτῶ τὴ μητέρα του μόνο γι' αὐτὸ τὸ λόγο... Ἂς δοκιμάσουμε ὅμως, ἴσως ρίξει κι' αὐτὸ τὸ παιδάκι κάποιον πρόσχαρο τόνο στὸ θλιβερό μου σπίτι.

Ἀπόρησα ποὺ ἡ οἰκονόμος μου Μαριέττα δὲν κατέβασε διόλου τὰ μοῦτρα της ὅταν τ' ἄκουσε αὐτό. Γιατὶ ἀπὸ τότε ποὺ τὰ χάλασα μὲ τὸν γυιό μου—ποὺ αὐτὴ τὸν θήλασε καὶ τὸν μεγάλωσε—ἡ Μαριέττα εἶνε ἀμίλητη, δύστροπη, σχεδὸν ἀνυπόφορη, ἀφοῦ φτάνει καὶ στὸ σημεῖο νὰ κατακρίνη φανερὰ τὴν αὐστηρή μου ἐκείνη ἀπόφασι. Ἤμουν λοιπὸν βεβαία πὼς θὰ μοῦκανε καμμιὰ σκηνή, ἴσως νἄφευγε κι' ἀπ' τὸ σπίτι μόλις μάθαινε τὶς νέες μου ἀποφάσεις. Μὰ δὲν συνέβη τίποτε ἀπ' αὐτά! Φάνηκε ἀπ' ἐναντίας πολὺ εὐχαριστημένη, ἴσως νὰ στενοχωριέται κι' αὐτὴ ὁλομόναχη κοντά μου κι' αἰσθάνεται κι' αὐτὴ τὴν ἀνάγκη κάποιας συντροφιᾶς λιγώτερο θλιβερῆς ἀπ' τὴ δική μου.

Πῶς νὰ μὴν εἶμαι θλιμμένη ἐγώ; Εἶχα μιὰ μοναδικὴ χαρά, ἕναν σκοπὸ στὴ ζωή μου, μιὰ μόνη τρυφερότητα: τὸ γυιό μου. Ἡ ἐπιτυχίες του στὸ λύκειο κι' ἀργότερα στὴ στρατιωτικὴ σχολή, τὰ φυσικά του θέλγητρα καὶ τὰ ψυχικὰ καὶ ἠθικά του χαρίσματα, ἦσαν ἡ περηφάνειά μου.

Τὸ μέλλον του ἦταν γεμάτο ἀπὸ τὶς καλύτερες ἐλπίδες. Ἀφοῦ βγῆκε πρῶτος ἀπ' τὴν στρατιωτικὴ σχολή, εἶχε ὅλα τὰ προσόντα νὰ κάνη ἕναν θαυμάσιο γάμο καὶ ὅμως, ὁ ἴδιος κατάστρεψε ὅλα μου τὰ ὄνειρα! Τὰ εἶχα ὅλα σχεδὸν προετοιμάσει γιὰ ἕναν ὀνειρώδη γάμο, μὲ μιὰ νέα εἴκοσι ἐτῶν, ἀπὸ λαμπρὴ οἰκογένεια καὶ μοναδικὴ κληρονόμο μεγάλης περιουσίας. Ἡ νέα μοῦ εἶχε σχεδὸν δώσει τὴν συγκατάθεσί της καὶ δεν περίμενε παρὰ τὴν ἐπίσημη αἴτησι τοῦ γυιοῦ μου. Εὐτυχισμένη, ἐβλεπα νὰ πραγματοποιῆται ὁ γλυκύτερος πόθος τῆς ζωῆς μου: νὰ ἐξασφαλίσω τὴν ἀπόλυτη εὐτυχία τοῦ παιδιοῦ μου. Τότε ὅμως ἐκεῖνος ἀγάπησε παράφορα, τρελλά, τὴν παιδαγωγὸ τῶν παιδιῶν τοῦ στρατηγοῦ του. Ἦταν ἀπὸ καλὴ οἰκογένεια, ὅπως μοῦ εἶπαν, αὐτὴ ἡ νέα, καὶ πολὺ σοβαρή, μὰ δὲν εἶχε καμμιὰ περιουσία. Ἡ ζωή τους θὰ περνοῦσε μέσα στὴ δυστυχία· στὴ φτώχεια, στὴ στέρησι, γιατὶ δὲν ἤμουν βέβαια διατεθειμένη νὰ δώσω τὴν περιουσία μου στὸν Πέτρο, ὕστερ' ἀπ' αὐτὴ τὴν τρομερὴ διάψευσι τῶν ἐλπίδων μου γι' αὐτόν, ὕστερ' ἀπ' τὴν ἀνυπακοή του, τὴν ἐπανάστασι ποὺ κήρυξε ἐναντίον μου...

Οὔτε ἡ ἀπειλὲς ὅμως, οὔτε κι' ἡ παρακλήσεις ἔφεραν ἀποτέλεσμα. Πῆρε κείνην ποὺ ἀγαποῦσε, χωρίς, φυσικά, νὰ παραστῶ ἐγὼ στὸ γάμο του... Δὲν θέλησα ποτὲ νὰ τὴν ἰδῶ, ἐκείνην, οὔτε κἀν τὴ φωτογραφία της... Κι' ἀπὸ τότε πέρασαν πέντε ἀτέλειωτα χρόνια, ποὺ μοῦ φάνηκαν πέντε αἰῶνες!...

Εἶμαι ἀναγκασμένη νὰ κρύβω ἀπ' ὅλους τὸν πόνο μου, γιατὶ ξέρω καλὰ πὼς κανεὶς δὲν μὲ καταλαβαίνει ἀλλά, ἀπ' ἐναντίας, μὲ κατηγοροῦν! Ἔτσι ὁ πόνος μου μὲ πνίγει πιὸ σκληρά! Οὔτε νὰ μοῦ γράψη, δὲν τοῦ ἐπέτρεψα...δὲν ξέρω τίποτε γι' αὐτόν, γιατὶ οἱ φίλοι του κι' οἱ γνωστοί του ἀποφεύγουν νὰ μοῦ μιλοῦν σχετικῶς.

Ἡ θανάσιμη αὐτὴ σιωπὴ μεταξύ μας εἶνε κάτι τὸ φριχτό. Ἐγώ, ἡ πιὸ τρυφερὴ μητέρα, ζῶ τώρα ὁλομόναχη, σὰν νὰ μὴν εἶχα παιδὶ κι' οὔτε ξέρω ἂν ἔχω ἐγγόνια... Μιὰ λέξι νἄλεγα, θὰ ἔτρεχε νὰ πέση στὴν ἀγκαλιά μου, τὸ ξέρω. Ἡ περηφάνεια μου ὅμως ἀρνεῖται νὰ τὴν προφέρη αὐτὴ τὴ λέξι... Ὁ Θεὸς νὰ μὲ βοηθήση!

Ἦρθε χθὲς αὐτὴ ἡ κυρία. Λέγεται κ. Ντυπόν. Ἔμαθα νὰ δυσπιστῶ, κι' ἔτσι περιμένω νὰ τὴν γνωρίσω μὲ τὸν καιρό. Εἶνε λεπτή, εὐγενικὴ καὶ πολὺ ὡραία. Δὲν εἶνε χήρα, ὅπως ὑπέθεσα στὴν ἀρχή, ὁ ἄντρας της εἶνε ἀξιωματικος στὴ Συρία καί, καθὼς εἶνε κάπως στενοχωρημένοι, δὲν θέλησε νὰ κρατήση τὸ ἀκριβό τους διαμέρισμα μόνη της κατὰ τὴν ἀπουσία τοῦ ἀντρός της. Θὰ ἐργασθῆ ὥσπου νὰ ἐπιστρέψη ἐκεῖνος.

Τὸ ἀγοράκι της φαίνεται πολὺ καλοαναθρεμένο. Εἶνε ἥσυχο καὶ φρόνιμο καὶ πολὺ ἔξυπνο παιδάκι. Ἡ Μαριέττα τὸ ἀγάπησε παράφορα ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή: εἶνε νὰ γελᾶ κανεὶς μ' αὐτὴ τὴν γυναίκα!

. . . . . .

Τρεῖς μῆνες εἶνε κοντά μου ἡ κ. Ντυπὸν κ' ἡ ἐκτίμησί μου γι' αὐτὴν ὅλο καὶ μεγαλώνει. Δὲν ξέρει τί νὰ κάνη γιὰ νὰ μ' εὐχαριστήση, νὰ μὲ διασκεδάση. Παίζει θαυμάσιο πιάνο καὶ τραγουδᾶ ὑπέροχα. Βρίσκει ὡστόσο πάντα καιρὸ νὰ φροντίζη γιὰ τὸ παιδάκι της. Δὲν τοῦ λείπει τίποτε, κι' ὅλα τὰ κάνει ἡ ἴδια, μὲ τὰ χέρια της, καὶ μὲ μιὰ καλαισθησία, μ' ἕνα λεπτὸ γοῦστο, ποὺ εἶνε νὰ τὴ θαυμάζη κανείς. Γιὰ πρώτη φορὰ ἡ ἀδελφή μου ἔκανε κάτι καλὸ γιὰ μένα κι' ὅταν τὴν εὐχαρίστησα με δυὸ λέξεις, χάρηκε ὑπερβολικά...

Ὁ μικρὸς Ροβέρτος εἶνε τόσο πρόσχαρος, τόσο ἔξυπνος, τόσο χαριτωμένος, ὥστε τὸν παίρνω πολλὲς φορὲς κοντά μου. Τοῦ λέω παραμύθια καὶ κεῖνος μ' ἀκούει μὲ ὀρθάνοιχτα τὰ θαυμάσια ματάκια του, μὲ μιὰν ἀντίληψι ποὺ δὲν τὴν ἔχουν οὔτε οἱ μεγάλοι. Εἶνε ἀξιολάτρευτο ἀγοράκι. Τοῦ ἀγόρασα ἕνα μικρὸ γκρίζο γαϊδουράκι, πολὺ ἥμερο. Πῆγε νὰ τρελλαθῆ ἀπ' τὴ χαρά του. Κόντεψε νὰ μὲ πνίξη ἀπ' τὰ φιλιὰ ποὺ μοῦδωσε τὸ θεότρελλο... Ἡ κ. Ντυπὸν ἔκλαιγε ἀπὸ εὐγνωμοσύνη καὶ δὲν εὕρισκε λέξεις νὰ μ' εὐχαριστήση. Ἄχ! Γιατὶ νὰ μὴ μοῦ χάριζε ὁ Πέτρος μου μιὰ τέτοια νύφη, μιὰ τόσο ὑπέροχη κι' εὐγενικιὰ νέα κι' ἕνα ἐγγονάκι χαριτωμένο σὰν τὸν Ροβέρτο;

Παίζει θαυμάσια πιάνο...

Εἶνε πολλὲς ἑβδομάδες ποὺ ἡ κ. Ντυπὸν ἔχει νὰ λάβη γράμμα ἀπ' τὸν ἄντρα της κι' εἶνε καταστενοχωρημένη. Ἄδικα προσπαθῶ νὰ τὴν καθησυχάσω. Κάθε μέρα τὴν βλέπω ὠχρότερη, τὰ μάτια της εἶνε πάντα γεμάτα δάκρυα. Μ' ἀκούει μ' ἕνα θλιβερὸ χαμόγελο καὶ τὸ βλέμμα της ἔχει μιὰ τέτοια ἔκφρασι εὐγνωμοσύνης ποὺ μὲ συγκινεῖ περισσότερο ἀπ' τὰ λόγια της.

Ὁ μικρὸς Ροβέρτος μαντεύει τὴν ἀγωνία τῆς μαμᾶς του καὶ σιωπηλὸς κάθεται στὰ πόδια της, ξεχνῶντας τὰ παιγνίδια του.

. . . . . .

Τί ἀλησμόνητη μέρα! Λάβαμε εἰδήσεις ἀπ' τὴ Συρία. Ἡ κ. Ντυπὸν ἄνοιξε τρέμοντας τὸ γράμμα, ἔγινε πιὸ ὠχρὴ καὶ τὴν ἄκουσα νὰ ψιθυρίζη:

—Ἄχ, Θεέ μου, πληγώθηκε!

Ἂν καὶ προσπαθοῦσα νὰ τὴν παρηγορήσω, ἐκείνη, γιὰ νὰ μὴ μ' ἐνοχλήση μὲ τὰ δάκρυά της, ἀνέβηκε στὸ δωμάτιό της. Τὸ παράθυρό της ὅμως ἦταν ἀνοιχτὸ κι' οἱ λυγμοί της ἔφταναν ὡς ἐμένα. Ἔτρεξα κοντά της, μὲ πραγματικὸ ἐνδιαφέρον, μ' ἀληθινὴ στοργή. Τὴν βρῆκα νὰ καταφιλῆ μιὰ φωτογραφία. Καθὼς μὲ εἶδε νὰ μπαίνω, ἔβγαλε μιὰ δυνατὴ φωνὴ τρομαγμένη κι' ἡ φωτογραφία ξέφυγε ἀπ' τὰ χέρια της... Καὶ εἶδα χάμω, Θεέ μου, σ' εὐχαριστῶ! εἶδα τὴν φωτογραφία τοῦ γυιοῦ μου, τοῦ Πέτρου μου!...

Δὲν μπόρεσα νὰ πῶ τίποτε. Μόλις πρόφταση νὰ πέσω κλαίγοντας μὲ λυγμοὺς πάνω σὲ μιὰ πολυθρόνα. «Ἐκείνη» ἔπεσε στὰ γόνατά μου, πῆρε καὶ καταφιλοῦσε τὰ χέρια μου.

—Συχωρέστε με! ὤ! συχωρέστε με γιὰ ὅλο τὸ κακὸ ποὺ σᾶς ἔκανα! ἔλεγε κλαίγοντας μ' ἀναφυλλητά.

Ἐγὼ τὴν ἀγκάλιασα καὶ τῆς χάϊδευα τὰ μαλλιά. Σηκώθηκα μὲ κόπο, τὴν πῆρα καὶ γονατίσαμε κι' οἱ δυὸ νὰ προσευχηθοῦμε γιὰ κεῖνον...

Ἡ ζωὴ ξανάρχιζε γλυκειὰ γιὰ ὅλους. Κι' ὅταν γύρισε ὁ Πέτρος γιὰ ν' ἀναρρώση κοντά μας, μπορῶ νὰ πῶ πὼς γνώρισα τὴν πραγματική, τὴν πιὸ τέλεια εὐτυχία ποὺ μπορεῖ νὰ ποθήση μιὰ μητέρα σ' αὐτὸν τὸν κόσμο. Ἡ ἀγάπη τῶν παιδιῶν καὶ τοῦ ἐγγονοῦ μου γέμισαν τόση εὐτυχία τὴν ψυχή μου, τόση γαλήνη, ὥστε κατάλαβα πὼς ἔπρεπε ἐγὼ νὰ τοὺς παρακαλέσω νὰ μὲ συχωρέσουν γιὰ τὸ κακὸ ποὺ τοὺς ἔκανε ἡ ἀνόητη περηφάνειά μου.